

Údaje o minci

Nominálna hodnota: 100 eur

Materiál: Au 900, Ag 75, Cu 25

Hmotnosť: 9,5 g

Priemer: 26 mm

Hrana: vrúbkovaná

Náklad: limitovaný náklad maximálne 7 000 ks

v proof vyhotovení

Autor návrhu: Karol Lička

Rytec: Dalibor Schmidt

Výrobca: Mincovňa Kremnica

Na líci mince je zobrazený výjav z korunovačného sprievodu a architektonické dominanty Bratislavy súvisiace s korunovačným aktom – Viedenská (Karolova) brána Bratislavského hradu, veža Dómu svätého Martina a veža Starej radnice. V ľavej spodnej časti mincového poľa je štátny znak Slovenskej republiky a v ľavej hornej časti je v dvoch riadkoch označenie nominálnej hodnoty 100 EURO. Pri pravom okraji mince je názov štátu SLOVENSKO, pod ktorým je letopočet 2012. Značka Mincovne Kremnica a štylizované iniciály mena a priezviska autora výtvarného návrhu mince Karola Lička KL sú umiestnené pod letopočtom.

Na rube mince je zobrazený portrét kráľa Karola III., ktorý je doplnený uhorskou kráľovskou korunou a dobovým zobrazením Bratislavského hradu. V hornej časti mincového poľa je v opise text KORUNOVÁCIA KAROLA III. a v ľavej spodnej časti text BRATISLAVA a letopočet korunovácie 1712.

Vydala: © Národná banka Slovenska, november 2012

Foto: NBS, Progress Promotion

<http://www.nbs.sk/sk/bankovky-a-mince/eurove-mince/zberatelske>

BRATISLAVSKÉ KORUNOVÁCIE 300. výročie korunovácie Karola III.

Zlatá zberateľská minca

Počas svojho skoro tridsať rokov trvajúceho panovania sa Karol III. len zriedka vrátil do Prešporku. Viac ho zamestnávali bojiská v južnom Uhorsku a na Balkáne a povinnosti vo Viedni. Je známy ako tvorca Pragmatickej sankcie z roku 1713, ktorá ustanovila nedeliteľnosť monarchie a nové pravidlá zaisťujúce nástupníctvo na trón aj po ženskej línii. Jediný syn Karola III. zomrel ako dieťa a dedičkou trónu sa v roku 1740 stala jeho dcéra Mária Terézia, ktorá si počas nasledujúcich štyridsiatich rokov panovania získala úctu a obdiv pre svoju štátnickú, politickú a reformnú činnosť.

Z Bratislavských korunovačných slávností, ktoré sa pravidelne konajú od roku 2003

Pečať Karola III.

Bratislava (vtedajší Prešporok) sa stala korunovačným mestom uhorských kráľov a sídlom najdôležitejších inštitúcií po obsadení hlavného mesta Uhorska Budína tureckými vojskami. Stalo sa tak po bitke pri Moháči (1526), v ktorej Turci porazili kresťanskú armádu a otvorili si cestu do Uhorska. O novom hlavnom meste Uhorska rozhodol uhorský snem v roku 1536. Korunovačným chrámom sa stal gotický Chrám svätého Martina, kde bolo v rokoch 1563 – 1830 korunovaných 11 uhorských panovníkov.

Zo synov cisára a kráľa Leopolda I. (1640 – 1705) sa dospelého veku dožili len dvaja. Otcove koruny a tituly mal zdediť starší z nich Jozef (1678 – 1711). Mladší Karol (1685 – 1740) mal ostať arcikniežatom. Keď v roku 1700 zomrel posledný španielsky kráľ Karol II. z rodiny Habsburgovcov, Leopold I. sa prihlásil o dedičstvo a za svojho nástupcu na španielsky trón určil mladšieho syna Karola. Na trón si však robili nároky aj francúzski Bourbonovci, a tak vznikla dlhotrvajúca vojna o španielske dedičstvo.

Po smrti Jozefa sa jediným žijúcim mužským potomkom rodiny Habsburgovcov stal Karol, ktorý sa zo Španielska vrátil do Viedne. Cestou sa vo Frankfurte nad Mohanom dal 24. decembra 1711 korunovať za rímskeho cisára. Ako cisár používal meno Karol VI.,

Sarkofág Karola III. v kapucínskej krypte vo Viedni

Rukopis Karola III. z roku 1736

Dóm sv. Martina v Bratislave

ako uhorský kráľ bol titulovaný Karol III. Korunovaniu uhorskou korunou predchádzalo zasadanie uhorského snemu v Prešporoku. Po mesačnom vyjednávaní, až keď kandidát sľúbil uhorským stavom splniť požadované podmienky, súhlasili s jeho korunovaním a deň slávnosti určili na 22. mája 1712.

Korunovačné klenoty

Kráľa korunoval prímás knieža Christian August Saský. Korunovaný kráľ prešiel pešo z Chrámu svätého Martina do Kostola Navštívenia Panny Márie pri kláštore františkánov. Počas presunu hlavný kráľovský pokladník Alexander Erdödi, idúci za panovníkom, rozhadzoval medzi ľudí strieborné korunovačné žetóny. V kostole františkánov pasoval kráľ nových rytierov Zlatej ostrohy. Nasledovala latinská prísaha pred Kostolom Milosrdných bratov a ceremoniál na korunovačnom kopčeku na brehu Dunaja. Až potom sa kráľ dostal ku stolu v rezidencii arcibiskupa. Slávnostná hostina bola pripravená len pre neho. Španielska etiketa zakazovala ostatným prítomným jesť, keď jedol panovník. Hostiny sa mohli zúčastniť len ako stojaci diváci alebo ako obsluhujúci, čo bolo výsadou členov najvyššie postavených rodín.

Karolova ešte len dvadsaťročná manželka, budúca kráľovná, Alžbeta Kristína z nemeckej evanjelickej kniežacej rodiny Braunschweig-Wolfenbüttel sa korunovácie nemohla zúčastniť. Bola ešte stále v Španielsku, kde ako kráľovská miestodržiteľka obhajovala práva svojho manžela na španielsky trón. Toho sa Karol nakoniec vzdal, Alžbeta Kristína sa vrátila a v roku 1714 ju v Prešporoku korunovali za uhorskú kráľovnú.

Karol III. s manželkou Alžbetou Kristínou

Dóm sv. Martina v Bratislave, interiér

